

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete

2009. november 4-i ülésére

3/2

Előterjesztő: Lévai Gábor és
dr. Révész Márta képviselők

Ellenjegyzés: Dr. Xantus Judit
jegyző

Dr. Xantus Judit

Tárgy:

Emléktábla elhelyezés és avatás Kéthly Anna születésnapján

VÉLEMÉNYEZŐ FÓRUMOK

Bizottságok:	Tárgyalás:
Gazdálkodási, Kerületfejlesztési, Költségvetési és Pénzügyi Ellenőrző Bizottság	
Városüzemeltetési, Közbiztonsági és Környezetvédelmi Bizottság	
Művelődési, Emberi Jogi és Kisebbségi Bizottság	2009.11. 03.
Népjóléti Bizottság	
Palotanegyed Városrészi Önkormányzat	

Döntés: nyílt / zárt ülés, a rendelet / határozat elfogadásához egyszerű / minősített szótöbbség szükséges

948/2009 (11.04.)

Közzététel módja:

nem indokolt:

hirdetőtáblán:

honlapon:

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Művelődési Ügyosztály

FELJEGYZÉSEK:

ELŐTERJESZTÉST ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: MŰVELŐDÉSI ÜGYOSZTÁLY

Szabó

JOGI IRODA: *dr. Lovász D. Judit*

PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA:

Önkormányzati pénzügyi pontot nem igényel

AZ ANYAG TERJEDELME:

4 oldal

Meghívó szerinti napirendi pont:

Elfogadott napirendi pont:

Cím: Emléktábla elhelyezés és avatás Kéthly Anna születésnapján

Előterjesztő: Lévai Gábor és dr. Révész Márta képviselők

A Képviselő-testület ülésének időpontja: 2009. november 4.

A határozat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges.

Az előterjesztés nem munkaterv szerinti.

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta: a Művelődési, Emberi Jogi és Kisebbségi Bizottság

Az előterjesztés készítője: Szabóné Fónagy Erzsébet ügyosztályvezető és Novák Imre

Művelődési Ügyosztály

Az előterjesztés leírója: Novák Imre Művelődési Ügyosztály

Mellékletek száma: 2 db.

Tisztelt Képviselő-testület!

2009. november 16-án lesz Kéthly Anna születésének 120 évfordulója. A politikai életben nagy tekintélyt és befolyást szerzett Kéthly Anna 1922-48 között a Magyar Szociáldemokrata Párt egyik vezetőjeként országgyűlési képviselőként tevékenykedett, egyetlen képviselőnőként.

A II. világháború alatt a polgári ellenzék és a szociáldemokraták összefogását támogatta. 1945 után a párton belüli jobboldal egyik vezetője lett. 1948 márciusában – mivel ellenezte a két munkáspárt egyesülését – kizárták a szociáldemokrata pártból.

1950. június 9-én letartóztatták, és életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. 1954-ben szabadult amnesztiával. 1956-ban intenzíven dolgozott a Szociáldemokrata Párt újjászervezésében. 1956. október 31-én a párt elnöke lett. Államminiszteri kinevezést kapott az 1956. november 2-án átalakult Nagy Imre-kormányban, gyakorlatilag miniszterelnök-helyettes volt. 1956 novemberében a II. Internacionálé bécsi értekezletére utazott és haláláig már nem jött vissza Magyarországra. Belgiumban a Magyar Forradalmi Tanács elnöke lett. 1957-től hét éven át szerkesztette a Londonban megjelenő Népszavát.

Bibó István szerint a Nagy Imre-kormány egyetlen hiteles külföldi képviselője volt.

Kéthly Anna a Nap u. 33. szám alatti iskolában volt kisdíák 1896-99 között. (Jelenleg a Józsefvárosi zeneiskola épülete.)

Az MSZP Józsefvárosi Szervezete az évforduló alkalmából emléktáblát kíván elhelyezni a jelenlegi zeneiskola falán. Az emléktábla szövege az 1. számú mellékletben olvasható. Az emléktábla elkészítéséhez nem kérnek anyagi támogatást.

A november 16-ai megemlékezésen a tervek szerint Mészáros Márta filmrendező és Hubay László történész emlékezik Kéthly Annára.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy járuljon hozzá a 30x40 cm-es márvány emléktábla elhelyezéséhez.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy Józsefvárosban, a Nap utca 33. szám alatti épületre, a Józsefvárosi Zeneiskola falára Kéthly Anna 30x40 cm-es márvány emléktáblája kerüljön elhelyezésre a következő szöveggel:

EBBEN AZ ÉPÜLETBEN VOLT KISDIÁK

1896-1899 KÖZÖTT

KÉTHLY ANNA

A MAGYAR SZOCIÁLDEMOKRÁCIA KIEMELKEDŐ KÉPVISELŐJE,

NAGY IMRE NEMZETI KORMÁNYÁNAK ÁLLAMMINISZTERE.

Állíttatta születésének 120. évfordulóján az MSZP Józsefvárosi Szervezete.

Felelős polgármester

Határidő: 2009. november 16.

Budapest, 2009. október 27.

Lévai Gábor
képviselő *ak.*

Révész Márta
dr. Révész Márta
képviselő

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Xantus Judit
Dr. Xantus Judit
jegyző 2009 OKT 28.

1. melléklet:

Az emléktábla szöveg:

EBBEN AZ ÉPÜLETBEN VOLT KISDIÁK
1896-1899 KÖZÖTT
KÉTHLY ANNA
A MAGYAR SZOCIÁLDEMOKRÁCIA KIEMELKEDŐ KÉPVISELŐJE,
NAGY IMRE NEMZETI KORMÁNYÁNAK ÁLLAMMINISZTERE

Állította születésének 120. évfordulóján az MSZP Józsefvárosi szervezete

2. melléklet: Kéthly Anna életrajza

Kéthly Anna (1889-1976)

1889. november 16-án született Budapesten, kilencgyermekes munkáscsaládban. 1917-ben belépett az MSZDP-be. 1919 decemberében beválasztották a párt Központi Nőszervező Bizottságába, amelynek titkára lett. 1920-tól a *Nőmunkás* című lap munkatársa, 1926-tól a folyóirat 1938. évi betiltásáig annak felelős szerkesztője és kiadója. Rendszeresen publikált a *Népszavában*. 1922-ben képviselővé választották; másfél évtizeden keresztül ő volt az egyetlen képviselő a parlamentben. 1922-ben beválasztották az MSZDP országos választmányába. Az 1944. márciusi német megszállás után illegalitásba vonult, és hamis papírokkal egy Nógrád megyei faluban rejtőzködött. A háborút követően rögtön bekapcsolódott az SZDP újjászervezésébe. 1945. április 2-től pártja delegáltjaként részt vett az Ideiglenes Nemzetgyűlés munkájában, az 1945. novemberi választásokon pedig bekerült a Nemzetgyűlésbe. Ekkor választották be az SZDP Politikai Bizottságába, egyben kinevezték frakcióvezetőnek és a parlament egyik alelnökének. Sokat tett pártja külkapcsolatainak helyreállításáért (pl. a Labour Partyval), valamint eszmeiségének népszerűsítéséért. Az SZDP-hez közel álló orgánumok felelős szerkesztője (*Világosság*), valamint szerkesztőbizottsági tagja (*Szocializmus*). Számos tisztséget látott el különböző társadalmi szervezeteknél: az SZDP Országos Nőszervező Bizottságának elnöke, az Interparlamentális Unió magyar tagozatának alelnöke stb. Tagja volt az Országos Nemzeti Bizottságnak és az Országos Köznevelési Tanácsnak. Peyer Károly kiválása után a két munkáspárt – az MKP és az SZDP – fúzióját vezéralakjává vált. 1948. február 18-án – Szakasits Árpád pártfőtitkár külföldi tartózkodása idején – a Marosán György által összehívott nagy-budapesti pártvezetőségi ülésen kizárták a vezetőségből, majd az SZDP 1948. márciusi kongresszusán a pártból is. Rövidesen megfosztották parlamenti mandátumától és két évig házi őrizetben tartották. 1950. június 9-én a szociáldemokrata perek kezdetén letartóztatta az ÁVH. Három és fél éves fogva tartás után 1954. január 20-án kémkedés és államellenes tevékenység vádjával életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, de novemberben, nemzetközi tiltakozás hatására, kegyelemben részesítették – a hatósági megfigyelést ugyanakkor fenntartották. 1956. áprilisában visszautasította ügye revideálását. A forradalom kirobbanása után az SZDP újjászervezésének egyik kezdeményezője, október 31-én a párt elnökévé választották. November 1-jén kiutazott a Szocialista Internacionálé bécsi ülésére, ahol még aznap rövid helyzetértékelést tartott. 1956. november 2-án – távollétében – az ENSZ közgyűlésére delegálták, másnap kinevezték a Nemzeti Kormány államminiszterévé. Kétszeri – a szovjet intervenció miatt megghiúsult – hazatérési kísérlet után, Bécsen keresztül New Yorkba repült, hogy részt vegyen az ENSZ Közgyűlésén. 1957. január 5–7-én Strasbourgon a Magyar Forradalmi Tanács közgyűlésének elnökévé választották. 1957-től a Londonban megjelenő (emigráns) *Népszava* főszerkesztője. 1970-ben megalapította a *Szociáldemokrata Szemlét* és három éven keresztül szerkesztette is. Brüsszelben letelepülve számos emigráns szervezet képviselőjét látta el. 1962-ben a magyar Legfelsőbb Bíróság – miközben hatályon kívül helyezte az 1954-ben ellene hozott ítéletet és a kémkedés, valamint államellenes tevékenység vádjára alól felmentette – államellenes izgatás vádjával – távollétében – 3 év börtönre ítélte. 1972 nyarán elnökletével a Szociáldemokrata Párt konferenciát tartott Bécsben. 1976. szeptember 7-én halt meg Blankenberge-ben, Belgiumban. Hamvait 1990. októberében szállították haza, és november 3-án a Rákoskeresztúri temető 300-as parcellájában helyezték örök nyugalomra.

Forrás: Az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete Közalapítvány